

Arkivnr: 2016/111-1
Saksbehandlar: Heidi Bjønnes Larsen

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet		29.01.2015

Innspel frå Hordaland fylkeskommune til jordbruksforhandlingane 2016

Samandrag

Grønt skifte, bioøkonomi og klimatilpassing bør vere sentrale tema for jordbruksforhandlingane i 2016. Det grønne skiftet står for døra og landbruket skal vere ein del av løysinga. Landbruket skal ut av fossilenergi innan 2030. Endringar i klima kan gje rom for nye produksjonar, samstundes som det krev anna tilpassing enn tidligare. Hordaland er eit grasfylke med gode utmarksbeiter og godt grunnlag for mjølk- og kjøttproduksjon. God arealpleie og drenering er nødvendig for å sikre gode grovfôravlingar. For å komme i mål med lausdriftskravet 2024, utan at vi mistar drift av små og mellomstore gardar, treng vi tilstrekkelig med investeringsmidlar. Hordaland er det største fruktfylke i Norge. Næringa har hatt utfordringar med å dekke etterspurnaden i marknaden. Det er no ein ny giv innan fruktneeringa der det mellom anna blir skifta ut til nye sortar. Det er viktig å sikre tilstrekkeleg med investeringsmidlar i ei tid med auka satsing. Det er viktig å sikre rekruttering av nye bønder gjennom smidige generasjonsskifte på gardane, og legge til rette for at andre som ynskjer å drive med landbruk kan få tilgang på småbruk. Hordaland fylkeskommune meiner at landbrukspolitikken i Noreg må tilpassast regionale forhold og ressursgrunnlag. Ein del av det grønne skiftet kan vere å effektivt utnytte sine lokale ressursar. Bonden sin kunnskap og kompetanse må nyttast som ein del av dei lokale ressursane. Mangfald og kombinasjonsbruk gjer eit meir robust landbruk fordi ein spreier risikoen på fleire produksjonar. Som følgje av den omfattande skogplantinga på 50-talet og utover står det no store volum skog hausteklart i Hordaland, utbygging av skogsveggar og tømmerkaier er ein føresetnad. I tillegg må det leggjast til rette for meir innovasjon og verdiskaping i verdikjedar knytt til tre. Nytenking, ny teknologi, FoU, meir innovasjon og kunnskaps- og kompetanseheving må til for å styrkje landbruket både i forhold til rekruttering, klimatilpassing, bidrag til det grønne skifte og konkurransekraft.

Forslag til vedtak

1. Fylkesutvalet anbefaler at det blir satsa på tiltak som styrker rekrutteringa til landbruket, både ny rekruttering og tidligare eigarskifte på garden.
2. Fylkesutvalet meiner det er viktig å sikre rett kompetanse til rett tid i landbruket.
3. Fylkesutvalet meiner at verkemidlane i landbrukspolitikken må vere tilpassa ulikt ressursgrunnlag og regionale forskjellar for å sikre drift i heile landet.
4. Fylkesutvalet anbefaler at det blir satsa på eit nasjonalt utviklingsprogram for frukt- og bær dyrking som legg særleg vekt på auka kompetanse, nye sortar og dyrkingsteknikkar.
5. Fylkesutvalet anbefaler at ein større del av avtalemidlane forvaltast regionalt, for å målrette dei betre.
6. Fylkesutvalet meiner at rammene for nyinvestering i landbruket må ta høgde for regionale skilnader i bruksstruktur, topografi og klima, samt behovet for auka investering knytt til lausdriftskravet i 2024.
7. Skogen på vestlandet er hogstmogen. Fylkesutvalet meiner at det bør leggjast til rette for auka berekraftig avverking og uttak av biomasse frå skog og auke i grad av vidareforedling nasjonalt og lokalt.
8. Fylkesutvalet anbefaler å vidareutvikle bygdenæringane i Hordaland gjennom nyskaping og innovasjon.

9. Fylkesutvalet meiner at regionane bør få tilgang til forskingsmidlane som avsettas gjennom jordbruksavtalen.
10. Fylkesutvalet meiner FoU knytt til det grønne skifte og bioønomomi bør intensiverast og at det bør leggst til rette for meir samarbeid på tvers av bransje og sektorar innafor desse felt.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Bård Sandal
fylkesdirektør regional utvikling

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 06.01.2016

BAKGRUNN

Landbruks- og matdepartementet inviterte i brev av 26.01.2015 Hordaland fylkeskommune til å kome med innspel til jordbruksforhandlingane 2016. Kvart år forhandlar Bondelaget og Norsk Bonde- og Småbrukar med staten om rammevilkåra for landbruket. Dei to bondeorganisasjonane opptre på vegne av alle norske bønder, og alle bønder får ta del i ordninga som blir avtalt. Jordbruksforhandlingane er regulert gjennom hovudavtalen for jordbruket. Fylkeskommunane fekk gjennom forvaltingsreforma 2010 eit større ansvar for landbruk. I dette ligg det mellom anna at fylkeskommunen skal gje uttale til jordbruksforhandlingane.

Lokal prosess

Hordaland fylkeskommune har invitert Hordaland Bondelag, Hordaland Bonde- og Småbrukarlag, Innovasjon Norge og Fylkesmannen si landbruksavdeling med i prosessen for å utarbeide innspel til jordbruksforhandlingane 2016.

Styrker og utfordringar for landbruket i Hordaland

Landbruket i Hordaland har både styrker og utfordringar. Hordaland er eit fruktfylke som har stor kompetanse på fruktdyrking og gode avlingar. Tidvis er klima i fylket utfordrande. 2015 hadde ein kald vår og ein våt sommar, noko som gav dårlege fruktavlingar. Vi er gode på grovfôrproduksjon og produserer god mjølk. Forholda ligg godt til rette for sauehold, med mykje utmark og lite rovdyr. Sauen vedlikehald kulturlandsskapet til glede for fastbuande og turistar. Hordalandslandbruket er kjenneteikna av mange små jordbruksbedrifter og skogeigedomar, sjølv om det har vore ei strukturending mot færre og større bruk dei siste åra. For jordbruket i Hordaland med fjordar, ferjer og småbruk, er det viktig at potten for frakuttjamning blir fylt på. Det er kamp om areal i Hordaland. Både i Bergensregionen og i distrikta er det behov og ønskje om å sette av areal til næringsformål. Difor er og blir jordvern viktig for å sikre matproduksjon. Nokon av utfordringane for landbruket i Hordaland er knytt til eigarskifte på garden. Ei anna utfordring er å sikre rett kompetanse til rett tid. Bøndene i Hordaland jobbar aktivt med å auke sin formelle kompetanse gjennom mellom anna nettbaserte studiar. Ein stor by som Bergen gjer ein god marknad for lokale matprodukt. I 2015 er Bergen har blitt medlem av UNESCO *creative city network* som gastronomiby. Her ligg det mange moglegheiter for landbruket i heile Hordaland.

TILTAK SOM MÅ PRIORITERAS I JORDBRUKSFORHANDLINGANE

Rekruttering, kompetanse og generasjonsskifte

For å sikre rekruttering må ungdommen si stemme bli høyrd, dei må få seie kva dei ser på som interessant. Garden må sikre eit godt inntektsgrunnlag. Den må vere ein arbeidsplass med ny teknologi, som har godt arbeidsmiljø og som gjev rom for ferie og fritid. For å sikre rekruttering til næringa er det viktig at bondeyrket står fram som attraktivt og lønsamt. For å auke inntening og lønnsemd må ein optimalisere drifta, då er det avgjerande at bøndene er oppdaterte og har brei og god kompetanse. I dag har den som tek over ein landbrukseigedom ofte ei anna utdanning enn landbruksutdanning. Det vil då vera naudsynt at tilbydarane av kompetanse legg til rette for at dei nye bøndene blir møtt på sine premisser. Dei nye bøndene treng ofte utdanning på vidaregåandeskule nivå og/eller kurs, fortrinnsvis nett- og samlingsbasert utdanning slik at det kan kombinerast med drift av garden og anna arbeid. Både Stend og Hjeltnes er vidaregåande skular som har jordbruksrelaterte tilbod til vaksne. Hordaland fylkeskommune har klart å få til eit spleiselag for finansieringa. Stend tilbyr eit nett- og samlingsbasert agronomkurs over to år, medan Hjeltnes tilbyr det same innan gartnarfaget. Begge tilboda har større etterspurnad enn tilbod og kvart år er det søkarar som ikkje får plass. Det bør vurderast om vaksne som tek over ein gard skal få rett til jordbruksrelatert utdanning sjølv om dei har utdanning frå før.

Ungt entreprenørskap og Landbruks og matdepartementet samarbeider i dag om Gastronomiprisen som delast til kreativ ungdom med nye matprodukt. Ungt entreprenørskap bør i endå større grad inkluderast inn i landbruksutdanning.

Generasjonsskifte er ein kritisk faktor for mange gardsbruk og det er mange utfordringar knytt til å sikra rekruttering. Den framtidige bonden er ikkje nødvendigvis oppvaksen på garden eller i lokalmiljøet. Lettare

omsetning av småbruk kan få inn ressurspersonar som styrker busetting og bidrar til å skape nye næringer knytt til landbruket. I 'Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017' blir det foreslege ein tre-ledda strategi, «sluttpakker» for senior, «startpakker» for den unge bonden og tiltak som gjer prosessen omkring eigarskiftet smidigare. Sluttpakkene skal legge til rette for at senior sin kompetanse vert verdsatt og brukt. Startpakkene skal gje den unge bonden relevant kunnskap og meir fritid.

Klima, grønt skifte og bioøkonomi

Klimautfordringane krev omstilling til eit samfunn kor vekst og utvikling skjer innafor naturen si tole grense. «Bioøkonomi» er eit omgrep som er mykje brukt. I det ligg det å utvikle mat, energi og andre produkt frå fornybar biomasse på ein berekraftig måte som tar både sosiale, miljømessige og økonomisk omsyn. Norge har satt mål om å bli klimanøytral innan 2050. Landbruket skal være fossilfrie 2030. Produksjon av mat blir sannsynlegvis ikkje bli klimanøytralt. Men landbruket ynskjer å bidra til at reduserer CO2 fotavtrykket så mykje som råd er innanfor matproduksjon. Auka tilgang til risikokapital er sentralt for å maksimere teknologidreven verdiskaping i landbruket. Klimautfordringane er globale, men mange av løysningane må kome lokalt. Samfunnet må bytte fossilenergi med fornybarenergi. Grønt skifte må skje ut frå areala og ressursane ein har til rådighet. Garden og bonden er ein ressurs. Ikkje berre knytt til mat, men og til energi og andre innovasjonar. Her må landbruket og bøndene mobiliserast til å bidra. Det er viktig at ikkje bonden blir fråkopla frå areala. Klima endrar seg og blir varmare og våtare. Landbruket må tilpasse seg desse endringane. Varmare klima kan opne for nye produksjonar i Norge. Våtare klima gjer at det er behov for meir midlar til grøfting og jordbearbeiding. Det er og viktig å sikre eit miljøvennlig jordbruk. Då trengs det kunnskap om korleis landbruket i Hordaland bidreg til klimautslepp. Skogen og bruk av tre i bygningar spelar ei viktig rolle i møte med klimaendringar. Gjennom fotosyntensen binder skogen CO2 og trebygningar fungerer som lagringsplass for CO2. Strategisk planting av skog kan og bidra til å binde jord og hindre ras.

Grovfôr og Mjølke/Storfe

God lønsemd i mjølke- og storfekjøttproduksjonen vert oftast oppnådd når driftseiningane produserer mykje grovfôr av god kvalitet. Auke i produksjon av mjølke og kjøtt heng tett saman med kostandseffektiv grovfôrproduksjon med god kvalitet og høg arealproduktivitet. Førsetnadene for jordbruksdrift varierer både mellom og innanfor regionar i Noreg. For landbruket i Hordaland sin del er det viktig å behalde produksjonsfordelinga mellom landsdelane, omtala som kanaliseringspolitikken. For å bidra til lønnsam produksjon og inntektsutjamning og aktivt landbruk i alle deler av landet er fleire av dei økonomisk viktige tilskotsordningane differensiert geografisk, etter bruksstørrelse, eller begge deler. Differensieringa er gjort med grunnlag i eigenskapar ved jordbruket sjølv og i næringsmiddelindustrien. Soneinndelinga i dei geografisk differensierte ordningane er difor annleis enn dei som ofte leggst til grunn i distrikts- og regionalpolitikken generelt. Landet er delt inn i sju sonar. Der sone ein, er dei beste kornområda i landet, mens sone sju er dei mest marginale områda i Nord-Noreg. For å betre kunne stimulere til bruk av lokale ressursar innan landbruket på Vestlandet burde det ha vore ein eigen tilskotssone som strekkjer seg frå Romsdalsfjorden i nord til Boknafjorden i sør. Dette området er prega av små og mellomstore bruk som treng eit løft. Utdringane og moglegheitene varierer sterkt frå stad til stad og frå produksjon til produksjon. Ulik størrelse på driftseiningane, ulike grader av driftsvanskar, små og oppdelte areal, varierende brattleik, temperatur og lengde på vekstsesongen og avstand til mottaksanlegg bidrar til variasjon i inntektsmoglegheitene. Produktiviteten per areal må aukast. Vedlikehald av areal i form av drenering og areal pleie vil bidra til dette.

Mjølke er det viktigaste husdyrproduktet i Hordaland. Det er mjølkeproduksjon i 30 av 33 kommunar i Hordaland, men 54% vert produsert i dei fire store mjølkekommunane Voss, Kvinnherad, Etne og Kvam. Mjølkekvoten for Hordaland i 2015 var omtrent 86 millionar liter. Omtrent 70 millionar liter blei levert i 2015. Hordaland har potensiale til å betre oppfylle mjølkekvota. Hordaland har små brukseiningar samanlikna med andre fylke og kan ikkje ta ut stordriftsfordelar. Det må leggst til rette for at ein kan overleve som mjølkeprodusent også i mindre målestokk. Det er satt i gang prosjekt for å auke mjølkeproduksjon i Hordaland. St.meld. nr. 12 (2002-2003) 'Dyrehold og dyrevelferd' blei vedteke av stortinget i 2003. Eit av tiltaka i stortingsmeldinga er «Løsdrift for alt storfe innan 20 år, forbud mot bygging av båsfjøs fra 2004.» Det betyr at frå 2024 må all drift knytt til storfe skje med lausdrift. Lausdriftskravet gjeld all drift knytt til storfe, både kjøtt og mjølke. I dag er det 581 hentepunkt for mjølke i Hordaland, 475 av desse er båsfjøs. Som døme er det i Lindås kommune i dag 29 mjølkeprodusentar, 3 av desse er lausdriftsfjøs. I Radøy kommune

er der i dag 24 mjølkeprodusentar, 5 av desse er lausdriftsfjøs. Skal heile mjølkeproduksjonen vidareførast i lausdriftsfjøs, må det byggast kapasitet for nærare 50 mill liter mjølk. Det blir nær 310 nye fjøs med dagens gjennomsnittskvotepå 150.000 liter. Skal dette skje innan 2024 utgjør det ca 6,2 mill l pr. år. I fylgje Innovasjon Norge vil det krevje minst 650 mill kr eller 80 mill kr. pr. år. Ofte krev lønsemd god nok til å gi tilskott for nybygg produksjonsauke. Med produksjonsauke fylgjer ofte omliggande kostnader, slik som meir og lang transport, auka import av fôr, vanskar med å oppfylle beite/luftekrav, kamp om dei beste areala noko som i fleire høve gjer at gardar vert lagt ned eller avventar nybygg. For å sikre at og dei små og mellomstore produsentane blir med vidare må offentlege midlar sjåast i samanheng og tilstrekkeleg med investeringsmidlar må stillast til disposisjon. Med dette som bakgrunn, må det være dekning for å sei at kravet om innføring av lausdrift i storfeproduksjonane frå 2024 er ei ekstra stor utfordring i Hordaland. Viktigaste årsak til dette er vestlandsnaturen. Våre driftstilhøve med krevjande topografi, avgrensa jordveg og utfordrande klima, gjer at mange bruk ikkje har høve til å auke produksjonen dersom dei skal drive i samsvar med ressursgrunnlaget.

Frukt

Hordaland er det største fruktfylket i landet, målt i areal og avling. Regionen har lange tradisjonar for fruktdyrking. Klimaet og naturgrunnlaget i Hardanger er godt eigna til fruktdyrking. Epleproduksjon er viktigast, etterfølgt av morellar, plommer og pærer. Plomme og morellar er viktige, men sårbare produksjonar. Sjølv om dyrka fruktareal har gått ned har effektivten auka slik at dei totale avlingane er stabile. Hordaland er en sterk region på frukt og bær, med eit godt fagmiljø og moderne fruktlager. Det bør satsast på å ytterligare styrka kompetanse i fylke knytt til frukt og bær produksjon. Det er gjort omfattande investeringar i næringa i form av utskifting av trær og oppgradering av drifta. Den norske fruktproduksjonen dekkjer ikkje den norske fruktkonsummarknaden, her er det naudsynt å utvide produksjon for å auke andelen av marknaden både innanfor konvensjonell- og økologisk produksjon. Auka merksemd på lokal/tradisjonsrik mat gjer og at etterspurnaden etter til dømes lokalprodusert juice og sider er aukande. Det er rom for å dyrka meir pære gjennom å lansere nye sorter og skifta ut trea og det er behov for å styrke epleproduksjonen med større vekt på saft og sider. Dette gjev seg utslag i auka optimisme og rekruttering til næringa. Hardangerfrukt er viktig for driv i fruktnæringa i Norge. Ny giv i næringa det er viktig å sørge for at det er tilstrekkelig med investeringsmidlar. Tilskot til rydding bør overførast til nyplanting. I Hardanger som er den største fruktregionen i Hordaland reknar dei at det er trong for fornying av 5 % areal per år (393 da) for å halde og auke produksjonen av frukt. Dette gjeld produksjonane eple, plommer, morellar og pærer. Norsk fruktrådgiving i Hardanger har estimert kostnaden til å vere 26,65 millionar per år.

Sauenæring

Over 70% av jordbruksbedriftene i Hordaland har sauehald. Ikkje i nokon andre fylker er det ein så stor del av jordbruksbedriftene som har sauer. Ein har teke i bruk ny teknologi for å gjere sauehaldet meir rasjonelt. Dette har gjort sauehald meir tilpassa ei verkelegheit med deltidsbønder. Samstundes er sauenæringa den næringa som best nyttar dei lokale beiteressursane, og i tillegg er ein viktig landskapspleiar. Hordaland har store beiteressursar og den føremonen at tap av dyr til rovdyr på beite er små. Organisert beitebruk er ein føresetnad for å lukkast med å utvikle sauenæringa. Eit godt utbygd mobilnettverk i fjellet er ein viktig faktor for å lukkast med beiting i fjellet. Per i dag er det omtrent marknadsdekning for lammekjøtt. Etter mange år med motgang er den norske ulla på vei inn igjen i den norske marknaden. Det bør derfor leggast til rette for auka bruk av norsk ull. Ull er ei spennasne resurs både for tradisjonell bruk og som ressurs for nye innovasjonar.

Utnytte potensialet innan bygdenæring

Det er ein veksande marknad for produkt med unike kvalitetar. Det bør leggast til rette for at å utnytte desse moglegheitene innanfor matproduksjon og reiseliv. Kunnskap, kvalitet og samarbeid er viktig for å lukkast med utvikling innan bygdenæringane. 'Inn på tunet' er tilrettelagte og kvalitetssikra velferdstenester på gardsbruk. Aktiviteten innanfor 'Inn på tunet' skal gi mestring, utvikling og trivsel. Tenestene er knytt til garden, livet og arbeidet der. Det er per i dag 33 godkjende 'Inn på tunet' tilbydarar i Hordaland.

Nyinvestering i landbruket i Hordaland

Store delar av driftsapparatet innan det norske landbruket har behov for fornying. Etterspurnaden etter tilskot og lån frå Innovasjon Norge til landbruket har vore stor dei siste åra. Det er viktig å legge til rette for alle dei bøndene som ynskjer å investere. Offentleg medfinansiering kan vere utslagsgivande når

alternativa er investering eller nedlegging. Tiltak som reduserer kapitalkostnadane er heilt avgjerande for landbruksnæringa si framtid. Utvikling og nyinvestering er naudsynt når ein ny generasjon bønder tek over. Unge bønder bør få høgare støttesats. Grunna endra klima trengst det investeringar i større gjødsellager på mange gardar. Våtare klima gjer at ein ikkje kan spreie husdyrgjødsel når det høver best og ein treng derfor større lagringskapasitet. Fruktsektoren har behov for nye investeringar til infrastruktur og nye tre. Laudriftskravet som trer i kraft i 2024 krev ei auke i investeringstakten for dei mange som nå driv bås fjøs.

Landbruket –leverandør av mat og fellesgodar

Eit levande landskap og eit småskala landbruk er viktig for anna næringsutvikling. Landbruk er ei stadbunden næring og Hordaland har framleis eit kulturlandskap med internasjonalt unike kvalitetar, men utviklinga mot færre og større bruk gjer at mykje tungdrive areal går ut av bruk. Landbruket sjølv kan levere fleire og betre tenester og produkt saman med reiselivsnæringa, men ansvaret for kulissane kan ikkje leggast på stadig færre aktive bønder. Det betyr at bonden må få betre betalt for å sleppe sauane sine på utmarksbeite for å pleie kulturlandskapet. Kulturlandskap må bli eit produkt frå landbruket på line med mjølk og kjøt. Landbruket er grunnlag for næringsmiddelindustrien og anna næring. Samarbeidet mellom blå og grøn sektor kan bidra positivt til det grønne skiftet og til nye innovasjonar gitt gode vilkår knytt til FoU. I Hordaland er Matarena A/S etablert med eigarar både frå blå og grøn sektor.

Vestlandsskogen er no hogstmogen

Som følgje av den omfattande skogplantinga på 50-talet og utover står det no store volum skog hausteklart i Hordaland. Fylket har mange skogeigedomar (landbrukseigedom med minst 25 dekar produktivt skogareal) i landsmålestokk, Hordaland er på fjerde plass etter dei store skogfylka. Omtrent 60% av skogeigedomane i fylket driv med både jord og skog. Sjølv om skogeigedomane i fylket er blant dei minste i landet, vekst det produktive skogarealet i Hordaland meir enn i dei fleste andre fylka. Skogavverkinga har òg hatt ein monaleg vekst dei 10 siste åra. Det bør leggjast til rette for auka berekraftig avverking og uttak av biomasse frå skog. Dette krev ein god infrastruktur, både med omsyn til eit tenleg vegnett og til utskipingsplassar for tømmer. Samtidig som ein tek ut den mogne skogen må det sørgjast for nyplanting. Det må plantast lønsamt, miljøvenleg og klimavenleg. Ein nasjonal skogeiger politikk bør etterstevast. Det er viktig å legge til rette for innovasjon og konkurransekraft i heile verdikjeda for tre. Kystskogbruket har mål om fire dobling av verdi frå skogen innan 2045. Skogen og biomasse frå skogen har ei sentral rolle i bioøkonomien og det grønne skiftet. Veldig mykje av det som i dag produserast av olje vil kunne produserast av biomasse frå skogen, men ein treng meir forskning for å sikre økonomiske produksjonar og god produktutvikling.

Vurdering

Hordaland har på fleire område, blant anna innan kjøtproduksjon den største tilbakegangen samanlikna med resten av landet. Innføring av ny teknologi så som mjølkerobotar har bremsa nedgangen i mjølkeproduksjonen, men spesialisering gjer at storfekjøtproduksjonen vert redusert. Hordaland har mange små gardar og har ikkje dei naturgjevne føresetnadane til å rasjonalisere til færre og større einingar. Hordaland har store unyttta beiteressursar som burde utnyttast betre. Fylkesrådmannen meiner det er naudsynt at landbrukspolitikken i Norge blir meir differensiert slik at fylke som til dømes Hordaland får meir utteljing for sine naturgjevne ressursar som beiteressursane utmarka er eit døme på. Dette vil gagne matproduksjonen både i eit lokalt, men også globalt perspektiv. I tillegg vil det få ein positiv effekt i høve til å oppretthalde jordbrukets kulturlandskap som grunnlag for ei attraktiv reiselivsnæring. Det er også naudsynt å støtte oppunder dei unge som vil satse på ei framtid i landbruket i Hordaland gjennom å tilby støtte til investeringar, og å tilby god og rett kompetanse. Frukt frå Hardanger er ei etterspurd vare, som er med å løfte fram all norskprodusert frukt. Norsk frukt er kjend for god kvalitet og god smak. Det er i dag større etterspurnad enn tilbod på norsk frukt, derfor må det satsast enda meir på frukt dyrking i Hordaland. Landbruk er ei næring som er tilstade i alle kommunar i Hordaland. Fylkesrådmannen ynskjer mest mogleg produksjon basert på lokale ressursar. Fylkesrådmannen ynskjer auke i fruktproduksjon og at det blir lagt til rette for innovasjonar, kunnskap, forskning og kompetanse som kan bidra til å nå dette målet. Våren 2014 vedtok fylkestinget i Hordaland 'Landbruksmelding for Hordaland 2014-2017'. Meldinga tek opp i seg 'Regionalt bygdeutviklingsprogram Hordaland 2013-2017'. Målet med meldinga er å styrke rekrutteringa til gardane i Hordland, samt auke produksjon og lønsemd. Fylkesrådmannen ynskjer meir nytenking, ny teknologi, FoU, meir innovasjon og kunnskaps- og kompetanseheving må til for å styrkje landbruket både i forhold til rekruttering, klimatilpassing, bidrag til det grønne skifte og bioøkonomien og konkurransekraft.